
Tři královny

PALÁC HOLYROODHOUSE,
EDINBURGH, SKOTSKO, BŘEZEN 1507

Už nepochybuji o tom, kdo z nás tří princezen stojí v popředí. Jsem to očividně já. Kateřině Aragonské se dítě počít nepodařilo, a dokonce se ani nemluví o jejím příštím sňatku. Stala se z ní nechtěná chudá příbuzná, vyžírka. Lidé sice můžou velebit Mariinu krásu a talent, ale její zasnoubení s Karlem Kastilským není nic než smělý plán, a on sám není víc než dítě. Jeho otec zemřel a on se stal dědicem Svaté říše římské. Ale pořád je to malý kluk, který se nemůže oženit, ani v příštích osmi letech nadělit Habsburkům syna. Zato já jsem počala, odnosila a porodila chlapce. Málem mě to stálo život. Ochořela jsem a všichni se domnívali, že zemřu. Avšak můj muž se vydal na svatou pouť, ušel pěšky spoustu mil, přinejmenším sto, a sotva v Saint Ninian ve Whithornu poklekl před oltářem, já jsem se uzdravila. Syn a dědic Skotska je zázrak a vzkaz od Boha, že žehná mému postu královny a našemu manželství.

Naše dítě je zároveň následníkem anglického trůnu. Kdyby se Jindřichovi ne-dejbůh něco stalo, Anglii by vládl můj syn. O něčem takovém si mohou Kateřina s Marií nechat jenom zdát.

Všechno by mělo být v nejlepšího pořádku, neboť našemu svazku Nejvyšší nepochybně žehná, avšak Jakub pochybuje o dobré víře mého otce. Skotští nájezdníci dál okrádají anglické sedláky a otec si právem stěžuje, že

je to porušení Smlouvy věčného míru. Jakub otci naopak předhazuje, jak je v Anglii zacházeno s loděmi skotských kupců. Oba si prostřednictvím listů vyměňují nekonečné stížnosti.

Otec očekával, že si prostřednictvím mého sňatku zajistí dokonalé urovnání vztahů mezi oběma zeměmi, ale já netuším, jak to mám zařadit. Jakub není kluk, aby se nechal zastrašit starým zkušeným králem. Je to dospělý chlap, jenž se nepodvolí jeho autoritě. Ani ve snu by ho nenapadlo žádat mě o radu, a když mu ji nabídnu, nebere ji vážně, přestože jsem anglická princezna, skotská královna a matka příštího krále.

Když si stěžuji, hluboce se mi ukloní a praví: „Bůh ochraňuj královnu!“

PALÁC HOLYROODHOUSE, EDINBURGH, SKOTSKO, VÁNOCE 1507

Opět čekám dítě a je to pouze tenhle triumf, co mi pomáhá být vyrovnaná, vyrovnaná jako madona, když se doslechnu, že je moje sestra Marie oficiálně zasnoubená s Karlem Kastilským. Dostane věnem dvě stě padesát zlatých korun a císařův dědeček jí poslal rubín tak velký, že o něm nějaký hlupák napsal báseň. Marie byla zasnoubena v zastoupení, pronesla řeč dokonalou francouzštinou a přijala titul princezna kastilská.

Osobně mi napiše, aby se pochlubila svým vítězstvím. Dopis je tak naškrábaný, že mi trvá skoro hodinu, než ho rozluštím.

Oddají nás, až bude princi čtrnáct, takže za sedm let. Vůbec mi to čekání nevdá, přestože je to celá věčnost. Alespoň můžu zůstat doma a naučit se španělsky. Je to strašně těžký jazyk, ale Kateřina mi slíbila, že mě jej naučí. Asi bych jí za to měla zaplatit, když se stane mojí učitelkou, protože u dvora žije velmi skromně. Rodiče ji nepodporují a my jí nevyplatíme vdovskou rentu, dokud neobdržíme její věno. Avšak nesmím se s ní vidat moc často, ani jí nic dávat.

Uspořádají mi velkolepou svatbu, ale do té doby budu doma. Titul mohu používat hned, takže na všechny moje věci teď přiřívají korunku. Mám před-

nost před urozenou babičkou a samozřejmě před Kateřinou. Jistě si umíš představit, jak to babička snáší! Udělila mi příšerné kázání o falešné pýše a dávala mi za příklad Kateřinu, ovdovělou princeznu, jež skončila v prachu každodenního ponížení. Až přijedeš na návštěvu, ukážu ti svůj rubín. Větší kámen jsem v životě neviděla. Mohla bys jím utopit kočku.

S láskou Marie

Marii těší její triumf nad švagrovou i nově nabyté bohatství. Nenechám se tím znepokojit. Nalézám útěchu v tom, že jsem královna a mnoho let budu stát společensky výš než ona. Avšak je pro mě velmi obtížné zachovat bohorovný klid madony, když mi pošle báseň o svém rubínu a obrázek mého otce a prince Jindřicha, jak přihlížejí jejímu vzestupu, stojíce na podestě pod zlatým baldachýnem. Anglický vyslanec řekl Jakubovi, že všichni jedí ze zlatých talířů. Zlatý talíř pro Marii! Ta představa mi přijde směšná.

HRAD STIRLING, SKOTSKO, JARO 1508

Tenhle hrad mi od začátku nosí smůlu. Poprvé jsem se tu s manželem pohádala, a přestože jsem ho zbavila všech parchantů, často myslím na děti, pro něž se stal domovem, a na alchymistu ve věži. Případá mi, že se mi po nich zasteskne pokaždé, když projedu pod těžkou branou a stoupám po svažitém nádvoří.

Právě tady se stane to nejhorší, co se může stát. Moje děťátko, Jakoubek, princ Skotska a přilehlých ostrovů, vévoda z Rothesaye, ve spánku zemře ve své královské kolébce. Nikdo neví proč. Nikdo netuší, jestli bylo možné ho zachránit. Už nejsem matkou příštího skotského krále. Břícho mám plné dalšího dítěte, ale kolébka je prázdná. Bojím se, že nikdy nepřestanu plakat.

Jakub za mnou přijde a já se domnívám, že mě přišel utěšit.

„Jsem velmi nešťastná,“ vzlykám. „Kéž bych radši zemřela já.“

„Ven!“ poručí stručně svým dámám a ony se vypaří jako dech v ledovém vzduchu. „Musím vás požádat, abyste byla statečná. Potřebuji se vás na něco zeptat.“ Mračí se, jako když mu někdo vysvětluje princip fungování nějakého stroje. Jako bych byla hádanka k vyřešení a ne žena, již má utěšovat dary.

„Cože?“ Zadržím dech.

„Bylo by možné, abyste byla prokletá?“

Posadím se na lůžku, přestanu štkát a ohromeně na něho zírám. Jsem dočista zaražená.

„Váš otec měl tři syny a dva z nich jsou mrtví. Bratr nikdy žádné dítě nepočal, přestože zemřel v patnácti. Vy jste byla skoro tři roky neplodná a teď náš chlapec skonal. Moje otázka je, myslím, na místě.“

Hlasitě zakvílím a zabořím hlavu do polštáře. Vzteky i kvůli zlomenému srdci. Tohle je pro něho typické! Do všeho štourá! Například ho zajímá, proč se žebrákům kazí zuby. Všechno ho fascinuje, dokonce i nechutnosti. Nemám ponětí, proč Arthur zemřel na potivou nemoc a Kateřina byla ušetřena. Proč bych to měla vědět? Nemyslím ani na Edmunda, bratříčka, který vypustil duši dřív, než ho stačili odstavit. Nepátrám, proč Arthur nepočal s Kateřinou dítě. Nerada vzpomínám na její podivné postesknutí o tom, že nikdy nedostali příležitost. Nebudu o tom nyní diskutovat, když jsem na dně, a moji blízcí by mi měli poskytnout útěchu, a ne se mě mrazivým hlasem vypyatvat na nepřijemné věci.

„Protože sám princ Richard mi prozradil, že na Tudorovcích spočívá kletba,“ pokračuje.

Přitisknu si dlaně na uši, abych to rouhání neslyšela. Nemůžu uvěřit, že můj nadmíru laskavý a něžný manžel za mnou přišel v téhle pohnuté chvíli, aby mě vyslychal jako čarodějnicí.

„Markéto, potřebuji, abyste mi odpověděla.“ Nezvyšuje hlas, jako by věděl, že všechno slyším i přes zatáté pěsti, i přes polštář.

„Zřejmě myslíte Perkinu Warbecka,“ prohlásím a zvednu k němu uslzenou tvář.

„Všichni víme, že se tak nejmenoval,“ řekne, jako by konstatoval jednoduchou skutečnost. „Tohle jméno mu přiřkl váš otec. Ale byl to princ Richard a váš strýc. Byl jedním ze dvou chlapců, které Richard Třetí uvěznil v Toweru a k radosti vašeho otce už je nikdy nikdo neviděl. Víím to, protože Richard za mnou přijel, než jsme vtrhli do Anglie. Byl to můj nejdražší přítel a žili jsme

tu jako bratři. Dal jsem mu za manželku svoji sestřenicí, vaši dvorní dámu Katherine Huntlyovou. Po jeho boku jsem táhl do bitvy. A on mi prozradil, že ten, kdo se ho pokusil spolu s bratrem zavraždit, je proklet.“

„Jak víte, že to byl princ?“ zajímám se. „Nikdo o něm nic neví. Moje urozená babička nikomu nedovolila ho tak nazývat. Pokládala to za zradu. A Katherine Huntlyová o svém muži nikdy nemluví.“

„Vím to, protože mi to osobně sdělil.“

„A vy jste se o něm neměl vůbec zmiňovat!“ vyštěknu.

„Ne,“ souhlasí. „Ale musím to vědět. Podle Richarda na váš rod Alžběta Woodvilleová uvalila kletbu. Přisahal, že ten, kdo odvedl mladého krále na smrt, ztratí syna, a jeho syn také, a takhle to půjde dál a dál, dokud rod neskončí neplodnou dívkou.“

Položím si ruku na hrdě se dmoucí břicho. „Já nejsem neplodná. Čekám dítě.“

„Právě jsme přišli o syna,“ připomene mi tiše a úsečně. „Proto jsem nucen se zeptat. Domníváte se, že jsme ztratili následníka kvůli tudorovské kletbě?“

„Ne!“ vyhrknu podrážděně. „Myslím, že zemřel, protože ve vaší páchnoucí zemi je špína a chlad. Polovina zde narozených dětí zahyne zimou, neboť v zakouřených místnostech nemůžou dýchat a venku je zkosí ledový vzduch. Může za to vaše špinavé království, hloupé porodní báby a hubené kojné se slabým mlékem. Nejsem prokletá.“

Přikývne, jako bych mu sdělila zajímavou informaci. „Ale moje ostatní děti žijí,“ podotkne. „Navzdory špinavé zemi, hloupým porodním bábám a hubeným kojným se slabým mlékem.“

„Všechny ne. A mimochodem – nosím další děcko, takže nejsem neplodná,“ pravím vzdorovitě.

Znovu přikývne, jako by učinil objev, jež si zapíše do poznámek a probere ho se svým alchymistou. „Ano, s tím souhlasím. Přeji vám pevné zdraví. Snažte se příliš netruchlit pro děcko, které jste právě ztratila. Mohla byste ohrozit to, jež čekáte. Náš chlapec je v nebi. Musíme si připomínat, že je neviný. Byl řádně pokřtěn. I když je napůl po vás a pochází z rodu uzurpátora, jenž zabíjel děti, a napůl po mně, synovi královraha a otcovraha, páru hříšníků. Avšak byl pokřtěn proti hříchu, takže se musíme modlit a doufat, že je teď v nebi.“

„Kéž bych byla v nebi s ním!“ vykřiknu.

„S hříchy vaší rodiny? Copak by to šlo?“ zeptá se mě a odejde. Jenom tak. Dokonce se ani neukloní.

Drahá Kateřino,

právě jsem ztratila svého chlapečka a můj muž je na mě moc zlý. Říká příšerné věci. Jediná věc, která mě utěšuje, je ta, že čekám dítě, a doufám, že to zase bude kluk. Marie píše, že žiješ velmi nuzně a že sňatek s mým bratrem není na pořadu dne. Je mi Tě líto. Nyní, když jsem sama klesla velice nízko, lépe rozumím tomu, jak musíš být nešťastná, a stále na Tebe myslím. Kdo by si kdy byl pomyslel, že se náš osud tak zvrtně, když jsme se tak těšily přízni Boží? Myslíš, že to má nějaký důvod? Přece nejsme prokleté. Budu se za Tebe modlit.

Královna Markét